

זאב סמילנסקי ז"ל

שלשים למותו

משחר נעוריו היה זאב סמילנסקי מעורה בתנועה של שיבת ציון, ובמשך חמשים וחמש שנה עמד במערכת העיתון בחדר המעשיית והתרבותית בגולה ובראשית ארץ ישראל. הוא השתייך לבני העליה הראשונה. בהיותו בן שבע עשרה עלה ארצה, ומאז קשר את כל חייו עם ארץ האבות.

המנוח היה בעל זכויות רבות במשך כל שנות חייו. נתגלגלה לו זכות להיות בתרגום מראשוני הפועלים העברים בראשון לציון וברחובות, ומי ראשוני המתיישבים בביצות חדרה. בתרגומי התורה היה מראשוני הקודמים בארץ מים להשקאה ולשתיה. בתרגום היה ממסדו מסלגת הפועלים העברים בארץ ישראל — הפועל הצעיר, ממסדו בטאנה הראשון — השבועון הפועל הצעיר, וגם עורכו הראשון מראשית היסודות — עד שנת תרע"ג בשנות תרע"ד-תרע"ט היה בין המתושרים הראשונים בחילדה ובבני-שמן בת"ס. א מניחי היסוד של מושב העובדים בעמק יזרעאל — נהלל, בתרגום מהבונים והמתיישבים הראשונים של שכונת "תל-נירוד" בת"א.

לאחר שהקדחת הממארת של הימים הראשונים תקפה אותו באופן קשה היצח בשנת תרנ"ז לצאת לפי סקר דת הרופאים את הארץ לשנים מספר. גם בשנתו בגולה ביליסבסטרד הרסן ופסטיב, בשנת תרנ"ז-תרס"ג היה זאב סמילנסקי מסור בכל נימיו נפשי ונשמתו לעבדה התרבותית והחינוכית בגולה, ונהל תעסוקה רבה במסגרת למען העבדה המעשיית בארץ ישראל. הוא נהג להיות בריסוה בין הפועלים הראשונים שהנצי"ג בכתבי ספר המתקנים את שיטת הלימוד, נכריית בעברית. באותה תקופה גם נהג לפרסם את מאמריו הראשונים בעיתונים: "השליח", "הצפירה", "הער" פה" היחידן "השלח". במאמריו התע-

בזו זמנו נהג על אדמתם חיי עם חפשי, חיי עם טבעי, כי או בודאי היינו העם היחיד אידיאלי בנוגע לפי שנים"...

כנה מאמרים חשובים. לא זכית לר"ם שנתפרסמו בספר זה ששמו חומר עיקרי לממשלת א"י בדון לחשבון שלה בזמנה לפני חבר הלאומים. גם הועד הלאומי השתמש בחומר זה בשביל תזכירו לוועדת המנדטים. במרוצת הזמן פרסם שורת מאמרים על תנועת הבנין ועל התעשייה בת"א ("מסחר ותעשייה" — תרפ"ה) בהתייחסות מת בן-ישראל. לעתים היה חותם ב.י. או ז. ס.

גם התחלת העליה השנייה בשנת תרס"ד ורכוזם של העולים החדשים ביפו, ששמה או "שערי ציון". החל ז. ס. לחשוב על המפקד הראשון של הישוב העברי ביפו. שאלה זו העסיקה את מחו שנה תמימה, והיא לא נרגעה עד שהצליח לבצע את תכניתו ולהגשים את המסך קד. אשר תוצאותיו נתפרסמו בשנת תרס"ז ב"העמר". שיצא או לאור ביפו בעריכת ד"ר ילין יש. בן-ציון ז"ל.

את כל העבודה הקשה הטיל על עצמו, ומכלל כל סיוע מצד איזה מוסד שהוא, רכז את כל החומר המספרי, עיבד אותו מבחינה ספרותית ומדעית ומסד אותו לדפוס בכרך הראשון של "העמר". במאמר ישנם לוחות וטבלות אית עם הסברות מקיפות, המפוזרות אור על כל שטחי החיים העירוניים של הישוב העברי בעיר הנמל יפו. זה היה המפקד הראשון והיחיד בארץ, והכל מצאו בו ענין רב מכל הבחינות. ז. ס. יצא תמיד מתוך הנחיה שאין להתחיל בפעולות התישבות בערים ובמושבות בלי חקירה מוקדמת של התנאים הכלכליים ובלו סטטיסטיקה נכונה המפצה אור על המצב הכלכלי התרבותי והבריאותי של הארץ והישוב. גם בהיותו מנהל למחלקה לקה לסטטיסטיקה בעיריית תל-אביב, בשנת תרס"א-תרס"ג, החשיב ז. ס. את המספרים המדויקים מתוך סברה שהמספרים משמשים הוכחה נכונה על מרחב התפתחות העיר בכל ענפי החיים. תחת הנהלתו והדרכתו ערכה עיריית תל-אביב בפעם הראשונה בשנת תרפ"ה — מפקד כללי בתל-אביב, את כל החומר המספרי עיבד במשך שנה שלמה לפניו אתו בספר מיוחד "תל-אביב לאור המספרים", שהוצא ע"י

היו חיי אחינו על אדמתם חיי עם חפשי, חיי עם טבעי, כי או בודאי היינו העם היחיד אידיאלי בנוגע לפי שנים"...

הוא כתב הרבה על תנועת הפרעלים העברים בא"י, על ההתישבות בעמק, על הקבוצות ועוד ב"הפועל הצעיר", ב"דבר", על הפרדסנות ועל החקלאות של הזמנה הפרטית ב"בוסתנא", ועוד. בכל מאמריו עוברת כחיס השני בקיאותו העמוקה היסודית בבעיות כלכליות וישוביות.

גלגולים רבים עברו על זאב סמילנסקי מראשית עלותו ארצה, תוך 33 שנות בנין ויצירת ערכים כלכליים, תרבותיים וישוביים, ואף פעם לא הבין ליש את ישותו ולא התרברב לא בחבריה ובצבור ולא בספרות. שנים רבות לא ידעו הקוראים מי הוא ז. ס. מי הוא בן-ישראל, אם איננו טועה, רק פעם אחת חתם את שמו המפורש — זאב סמילנסקי — על מאמרו הגדול בן המשקים עמד ב"העמר". ככל ימי חייו התהלך בצד הדרכים, לא נדחק למרחק ולא הסריר את מנוחתו מהוא. את הכל עשה מתוך צניעות וענותנות, חדר הכרה סנימית, שהוא מצוה למלא את חובתו לעם. לארץ לכל קניינו הלאומיים והתרבותיים, דרכו בחיים לא היתה סוגה בשושנים, חיים קשים חי כל ימיו ויחיד בערוב ימיו הצטמצם עיד יותר, ואף פעם לא התאונן על גירלו, כי אם נשא את סבלו כדאמית, מכלי לביא בטרוניה למי שהיא.

גלגולים רבים עברו על זאב סמילנסקי מראשית עלותו ארצה, תוך 33 שנות בנין ויצירת ערכים כלכליים, תרבותיים וישוביים, ואף פעם לא הבין ליש את ישותו ולא התרברב לא בחבריה ובצבור ולא בספרות. שנים רבות לא ידעו הקוראים מי הוא ז. ס. מי הוא בן-ישראל, אם איננו טועה, רק פעם אחת חתם את שמו המפורש — זאב סמילנסקי — על מאמרו הגדול בן המשקים עמד ב"העמר". ככל ימי חייו התהלך בצד הדרכים, לא נדחק למרחק ולא הסריר את מנוחתו מהוא. את הכל עשה מתוך צניעות וענותנות, חדר הכרה סנימית, שהוא מצוה למלא את חובתו לעם. לארץ לכל קניינו הלאומיים והתרבותיים, דרכו בחיים לא היתה סוגה בשושנים, חיים קשים חי כל ימיו ויחיד בערוב ימיו הצטמצם עיד יותר, ואף פעם לא התאונן על גירלו, כי אם נשא את סבלו כדאמית, מכלי לביא בטרוניה למי שהיא.

ידיו היו מלאות תמיד עבודה, מן הביקר ועד הערב, בכרם, בפרדס, בגן הירקות ובליל, ובערבים, ולרבות בלי לות, היה שקרע בקראה ובכתובים, וכל מה שיצא מתחת ידיו היה מחושב

היו חיי אחינו על אדמתם חיי עם חפשי, חיי עם טבעי, כי או בודאי היינו העם היחיד אידיאלי בנוגע לפי שנים"...

הוא כתב הרבה על תנועת הפרעלים העברים בא"י, על ההתישבות בעמק, על הקבוצות ועוד ב"הפועל הצעיר", ב"דבר", על הפרדסנות ועל החקלאות של הזמנה הפרטית ב"בוסתנא", ועוד. בכל מאמריו עוברת כחיס השני בקיאותו העמוקה היסודית בבעיות כלכליות וישוביות.

גלגולים רבים עברו על זאב סמילנסקי מראשית עלותו ארצה, תוך 33 שנות בנין ויצירת ערכים כלכליים, תרבותיים וישוביים, ואף פעם לא הבין ליש את ישותו ולא התרברב לא בחבריה ובצבור ולא בספרות. שנים רבות לא ידעו הקוראים מי הוא ז. ס. מי הוא בן-ישראל, אם איננו טועה, רק פעם אחת חתם את שמו המפורש — זאב סמילנסקי — על מאמרו הגדול בן המשקים עמד ב"העמר". ככל ימי חייו התהלך בצד הדרכים, לא נדחק למרחק ולא הסריר את מנוחתו מהוא. את הכל עשה מתוך צניעות וענותנות, חדר הכרה סנימית, שהוא מצוה למלא את חובתו לעם. לארץ לכל קניינו הלאומיים והתרבותיים, דרכו בחיים לא היתה סוגה בשושנים, חיים קשים חי כל ימיו ויחיד בערוב ימיו הצטמצם עיד יותר, ואף פעם לא התאונן על גירלו, כי אם נשא את סבלו כדאמית, מכלי לביא בטרוניה למי שהיא.

גלגולים רבים עברו על זאב סמילנסקי מראשית עלותו ארצה, תוך 33 שנות בנין ויצירת ערכים כלכליים, תרבותיים וישוביים, ואף פעם לא הבין ליש את ישותו ולא התרברב לא בחבריה ובצבור ולא בספרות. שנים רבות לא ידעו הקוראים מי הוא ז. ס. מי הוא בן-ישראל, אם איננו טועה, רק פעם אחת חתם את שמו המפורש — זאב סמילנסקי — על מאמרו הגדול בן המשקים עמד ב"העמר". ככל ימי חייו התהלך בצד הדרכים, לא נדחק למרחק ולא הסריר את מנוחתו מהוא. את הכל עשה מתוך צניעות וענותנות, חדר הכרה סנימית, שהוא מצוה למלא את חובתו לעם. לארץ לכל קניינו הלאומיים והתרבותיים, דרכו בחיים לא היתה סוגה בשושנים, חיים קשים חי כל ימיו ויחיד בערוב ימיו הצטמצם עיד יותר, ואף פעם לא התאונן על גירלו, כי אם נשא את סבלו כדאמית, מכלי לביא בטרוניה למי שהיא.

ידיו היו מלאות תמיד עבודה, מן הביקר ועד הערב, בכרם, בפרדס, בגן הירקות ובליל, ובערבים, ולרבות בלי לות, היה שקרע בקראה ובכתובים, וכל מה שיצא מתחת ידיו היה מחושב

ידיו היו מלאות תמיד עבודה, מן הביקר ועד הערב, בכרם, בפרדס, בגן הירקות ובליל, ובערבים, ולרבות בלי לות, היה שקרע בקראה ובכתובים, וכל מה שיצא מתחת ידיו היה מחושב